

асоціативний зв'язок із замкненими воротами, дверима, огорожею і стіною парку – кордонами пригнічених афектів. Шпалери, обідрані та вологі, з огляду на колір, – до наративу додається лексема «sickly sulphur tint». Зауважимо, що на сьогодні немає друкованого перекладу видання новели, тому наголосимо на психологічній умотивованості метафори «сірчаний, хворий колір» – наче позбавлений своєї здорової яскравості – героїня не сприймає жовтий колір відповідно до поширених асоціацій щодо сонячного світла, тепла. Семантика запаху старих брудних речей («unclean...strange... sickly sulphur tint», «yellow smell») обумовлюється внутрішньою депресією, кризою, станом зневіри і розпаду («temporary nervous depression – a slight hysterical tendency» (Gilman Ch., p. 650)). Із моменту розпаду геометрії шпалер на зовнішні і приховані пласти реальності наратив набуває помітної поліфонії: фрагментарні, однотипні фрази періоду денного контролю контрастують із метафоричними, асоціативними спостереженнями під час ночі, коли підсвідомість звільняється від роботи дисциплінарних механізмів. Героїня починає бачити себе розщепленою, її двійник за ґратами підштовхує до змін («shake the pattern, just as if she wanted to get out... I want to help her...»). Якщо шпалери є лише частиною сформованої реальності, тоді складно говорити про таємничу фігуру як про асоціативне віддзеркалення героїні з іншого боку шпалер. Таємнича фігура виходить лише вночі, однак існує завжди. Наслідки дій таємничої фігури бачать усі, натомість саму фігуру – лише оповідачка. Першими на шпалерах з'явилися плями від рук (їх та плями жовтого кольору на одязі героїні побачила Джені, покоївка). Пізніше на шпалерах з'являється потерта смуга, що протягується вздовж усієї кімнати по колу. У цей момент у творі реалізуються взаємозалежність патернів поведінки, що активні вдень, і трансгресії несвідомого, пережитого у дитинстві, зверненого до природного вільного стану. Перевагу має бунтівна підсвідомість, героїня намагається уподібнитися до таємничої фігури і спить вдень, імітуючи ув'язненість.

Традиційно фінал історії інтерпретується в контексті феміністичних ідей: криза призводить до необхідності звільнитися від обмежень, що накладаються на жінку ідеологією, яка домінує. За умовами проведеного аналізу, доводимо, що в цьому протиборстві перемагає примирення героїні із існуванням шпалер у житті, які стають маркерами внутрішніх психічних змін і виступають каталізаторами народження нової особистості. З боку репрезентації зазначених патернів також спостерігаємо різні проєкції самосвідомості героїні у творі: інтроєкцію, контроль, стан кризи або трансгресії, подолання меж. На наш погляд, за умовами триструктурної теорії психіки ці протилежні потяги повинні існувати поряд, не знищуючи один одного. Доведення цієї думки художніми засобами поезики жіночого оповідання доповнює актуальні теми знаходження справжнього «Я», отримання нового досвіду, прийняттям себе через непередбачуваний життєвий досвід.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бовсунівська Т. В. Теорія роману: навч. посіб. Київ, 2017. 513 с.
2. Gilman Ch. The Yellow Wallpaper, Sweden: Wisehouse Classics, 2016, e-book. pp. 647 – 656 URL: [philol-journal.sfedu.ru > article > download](http://philol-journal.sfedu.ru/article/download) (дата звернення: 10.04.21).

Лихацька В. М.

група 2ГМЛІА (Бердянський державний педагогічний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Салюк Б. А.

ВИКОРИСТАННЯ АЛЮЗІЙ У ПІСНІ «NEVERMORE» ГУРТУ QUEEN

Будь-яка лірика, як результат самовираження митця, є сьогодні популярним засобом творчості. Пісенна лірика, в свою чергу, потребує багато знань та досвіду, які іноді треба збагачувати в оптимальний період часу та підтримувати, наприклад, за допомогою читання

книжок, романтичних стосунків чи подорожей. Водночас, специфіка написання пісенної лірики полягає в складанні структури, створюванні контенту та звучанні, де саме контент (текст) посилюється використанням інтертекстуальних прийомів.

Власне, інтертекстуальність в літературі є досить популярною методологією для аналізу художніх творів загалом та пісенної лірики зокрема. Алюзія, як один із інтертекстуальних художньо-стильових прийомів, робить текст цікавим та різнобічним для літературного аналізу.

Мета – виявити та проаналізувати алюзії на художні твори в піснях британського гурту «Queen», зокрема, у пісні «Nevermore» з альбому «Queen II».

Гурт «Queen» з'явився в 1971 році в Лондоні та відразу здобув популярність, проявляючи здібність його учасників до написання незвичайної пісенної лірики та створення епатажних виступів. Пісенна спадщина гурту різнобарвна, що робить загалом творчість цікавою, а сама лірика надовго залишається у пам'яті.

Альбом «Queen II» вийшов в 1974 році. Лонгплей складається з 11 пісень та поділений на дві частини – білу та чорну. Біла частина містить пісні на «емоційну» тематику, чорна сторона – на «фентезійну». Специфічною рисою деяких текстів альбому є наявність алюзій на художню літературу.

Алюзія як «художньо-стилістичний прийом, натяк, відсилання до певного літературного твору, сюжету чи образу, а також історичної події з розрахунку на ерудицію читача, покликаною розгадати закодований зміст» [1, с. 30] стає досить активним інтертекстуальним засобом у творчості британського гурту. Використання алюзій надають текстам пісень глибшого емоційного та інтелектуального сенсу, провокуючи слухачів на занурення у їхній зміст, співставлення з першоджерелами алюзій та подальшу інтерпретацію.

Зокрема, яскравим прикладом використання алюзії є пісня «Nevermore», що вже у самій назві містить відсилання до поезії Едгара Алана По «The Raven». Цей твір «темного» і «готичного» письменника пізнього американського романтизму сповнений містичної атмосфери холодного грудневого вечора, коли ліричний герой чекає на повернення своєї померлої коханої, а натомість його гостем стає лише ворон на ім'я Nevermore. Герой повсякчас звертається до нього, як до пророка («“*Prophet!*” said I, “*thing of evil!* – *prophet still, if bird or devil!*» [2]), із запитаннями: чи зможе він забути своє втрачене кохання, чи зустрінеться з нею на небесах, чи залишить його коли-небудь ця скорбота. І відповідь ворона завжди однакова – «Nevermore»: «*On this home by Horror haunted – tell me truly, I implore – // Is there – is there balm in Gilead? – tell me – tell me, I implore!*” // *Quoth the Raven “Nevermore.”*» [2]. Використаний Едгаром Аланом По стилістичний прийом повтору має на меті зобразити невимовне горе через втрату кохання, що не матиме меж і кінця.

У пісні «Nevermore» драматична тональність розлуки з коханою та емоційного любовного спустошення передається через описи природи (що притаманно романтичній поезії): «*Even the valleys below // Where the rays of the sun were so warm and tender // Now haven't anything to grow*» [3]. Єдине, про що просить свою кохану ліричний герой, це не бути нею забутим, не відсилати його на дорогу в ніколи: «*Listen to the breeze, whisper to me please // Don't send me to the path of nevermore*»; «*You send me to the path of nevermore // When you say you didn't love me anymore // Nevermore*» [3]. Тож, застосована в назві пісні та у тексті алюзія на поезію американського романтика спонукає слухачів до співставлення творів і, відповідно, ґрунтовнішого розуміння смислів пісні, його емоціональної напруги, а також теми драматичності кохання і трагічності його втрати.

Отже, інтертекстуальний аналіз пісні «Nevermore» з альбому «Queen II» гурту «Queen» виявив алюзії на творчість американських поетів-романтиків, а саме на поезію Едгара Алана По «The Raven». Звернення до цієї поезії та використання алюзії у назві та тексті пісні означає безстрокову актуальність художнього твору, акцентування на співвіднесеність драматичної емоційної напруги обох ліричних героїв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. К. : ВЦ «Академія», 1997. 752 с. (Nota bene)
2. Edgar Allan Poe. "The Raven". URL : <https://www.poetryfoundation.org/poems/48860/the-raven>
3. Queen Lyrics. "Nevermore". URL : <https://www.azlyrics.com/lyrics/queen/nevermore.html>

Лісовська Ю. О.

група 51 (Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Конотоп О. С.

ПОТЕНЦІАЛ АВТЕНТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОКУРСІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ У УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОНОЛОГІЧНОМУ СПІЛКУВАННІ

Застосування технічних засобів навчання є пріоритетним під час освітнього процесу формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) у НУШ. Зважаючи на особливості психо-фізіологічного розвитку молодшого школяра, вважаємо, що використання засобів візуалізації має бути провідним. Автентична відеофонограма (ВФГ), автентичні навчальні відеокурси (АНВК), зокрема, є ефективним засобом формування в учнів початкової школи англomовної компетентності у монологічному спілкуванні. Динамічна ВФГ завдяки слухо-зоровому синтезу здатна відтворити велику кількість базових характеристик процесу реальної усної комунікації [1]. Дослідження підтверджують збільшення швидкості візуального сприйняття: 90% інформації людина сприймає через зір; 70% сенсорних рецепторів знаходяться в очах; близько половини нейронів головного мозку людини задіяні в обробці візуальної інформації [3, с. 66].

Накопичено великий досвід методики використання ВФГ у формуванні ІКК (Н. І. Бичкова, Н. Ф. Бориско, О. І. Гузь, С. Е. Кіржнер, Н. В. Мосьпан та ін.). Проте, висвітлено не всі проблеми використання автентичної ВФГ, зокрема, проблема застосування АНВК для формування англomовної компетентності в монологічному спілкуванні. Серед різних видів автентичних ВФГ АНВК є найпристосованішими для використання у навчальному процесі, вони здебільшого виступають додатком до основних навчальних посібників або є самостійними навчальними курсами, складаються з DVD/CD дисків, книги для вчителя (Teacher's Book), зошита для учнів (Student's Book).

О. С. Конотоп було визначено такі технічні переваги використання ВФГ у навчальному процесі з формування ІКК, які зумовлені по-перше змістом власне ВФГ: емоційний вплив ВФГ; вільний доступ до автентичної ВФГ; ВФГ реалізує різні види наочності; ВФГ сприяє вирішенню проблеми масовості в навчанні; ВФГ здатна індивідуалізувати процес формування ІКК; ВФГ забезпечує високу мовленнєво-розумову активність і інтенсифікацію навчального процесу; ВФГ дозволяє ефективно організувати формування ІКК; ВФГ надає можливість оптимально провести самостійну роботу; наявність зворотного зв'язку, якщо автентична ВФГ використовується з комп'ютерною підтримкою [2, с. 247–248]. Також дослідниця відмічає, що використання автентичної ВФГ як технічного засобу навчання (ТЗН) також має вагомі переваги. Це зумовлено, по-перше, власне ТЗН, який демонструє автентичну ВФГ, а, по-друге, самим змістом автентичної ВФГ: легкість включення в навчальний процес різними ТЗН – телевізор, комп'ютер, DVD та ін.; мобільність (можливість багаторазового повторення окремих епізодів, покадровий перегляд, перемотування); здійснення монтажу і використання різних режимів роботи (стоп-кадр, слухання ВФГ з вимкненим відеорядом, перегляд ВФГ з вимкненим аудіорядом, перегляд ВФГ, змонтованої з переплутаних за змістом частин та ін.) [2, с. 247].